

Dubnické noviny, marec 2021

S jarou prichádza čerstvá energia

Milí Dubničania,

možno ste si niektorí všimli, že ste v úvode apríla otvárali schránky s očakávaním Dubnických novín márne. Aktuálne číslo sa totiž o niečo oneskorilo. Dôvod, myslím, viacerí tušíte. Je to už viac ako rok, čo je pandémie súčasťou našich životov. Keďže sme vo svojej práci v kontakte s relatívne veľkým počtom ľudí, napokon sa nevyhla ani nám a na pár dní až týždňov nás uväznila v posteli či na gauči. Už rok je uväznená, čakajúc na svoju chvíľu, aj kultúrna a spoločenská oblasť nášho života. Začíname písať druhý ročný cyklus, v ktorom sme neoslávili štandardnými obľúbenými podujatiami Veľkú noc či vítanie jari. Aj z toho dôvodu kolegovia na oddelení kultúry začali pracovať na príprave nového konceptu kultúry v uliciach. Kultúry, ktorá nebude masová a hromadne organizovaná, no stále dokáže spraviť náš živor kultúrne bohatším. Verím, že už čoskoro uvidíme v meste prvé lastovičky tejto aktivity. S postupne sa rozbiehajúcimi jarnými dňami sa rozbiehajú aj naše investičné aktivity. Práce na obnove školského ihriska pre deti navštevujúce ZŠ s MŠ Centrum I sú už v plnom prúde a ja ubezpečujem rodičov aj ostatných školákov, že športoviská obnovíme aj na ZŠ s MŠ Pod hájom a P. Demitru.

Čoskoro začnú stavebné práce na stavbe oporného múru, ktorý zabráni prípadnému poškodeniu a destabilizácii Dubnického kaštieľa. Aj táto nemalá investícia, o ktorej si môžete prečítať na strane číslo 8, je našou deklaráciou toho, že máme eminentný záujem túto jedinečnú pamiatku zachovávať a zveľaďovať. Projekt na obnovu kaštieľa máme hotový, sme pripravení uchádzať sa o financie na rekonštrukciu z fondov, pretože mestská kasa váhu takej obrovskej investície uniesť nedokáže.

Verím, že sa mnohí začítate do článku a rozhovoru, ktorý kolegovia pripravili o participatívnom rozpočtovaní. Demokraciu v našom meste jeho zavedením posúvame opäť na vyššiu úroveň. Chcel by som vás všetkým týmto vyzvať – ak máte dobrý nápad, o ktorom viete, že by potešil celé okolie, sídlisko alebo širokú skupinu susedov, určite sa prihláste. Participatívne rozpočtovanie je práve o prinášaní dobrých nápadov, ktoré majú pomôcť mestu byť lepšie, krajšie, obľúbenejšie. Základom je vôľa obyvateľov, ktorí sami zahlasujú za projekty, ktoré sa napokon zrealizujú z verejných financií. Nezabudnite – nemusíte byť podnikateľ, firma alebo organizácia. Jediné, čo potrebujete, je dobrý nápad.

Verím, že spolu s jarným počasím a teplejšími a dlhšími dňami sa postupne zlepši aj nálada v spoločnosti, hoci je situácia stále náročná. Preto by som vám rád poprial príjemné jarné dni, spríjemnené napríklad aj začítaním sa do stránok Dubnických novín.

S úctou Peter Wolf

Rokovalo mestské zastupiteľstvo: Dubnica sa pripravuje na rekonštrukciu chladenia zimného štadióna

Autor: Veronika Rezáková

Dvadsať prvé neplánované rokovanie Mestského zastupiteľstva v Dubnici nad Váhom venované dvom bodom programu viedol primátor mesta Peter Wolf. Zastupiteľstvo sa stretlo v stredu 31. marca 2021 s celkovým počtom 13 prítomných poslancov.

Dubnica nad Váhom zavádza participatívny rozpočet, o využití časti rozpočtu mesta rozhodnú obyvatelia

Štatút participatívneho rozpočtu schválilo mestské zastupiteľstvo v posledný marcový deň jednohlasne. Cieľom participatívneho rozpočtu je zvýšiť mieru demokracie a spoločnosť zapojiť do rozhodovania o tom, ako budú využité verejné prostriedky. Dubničania v hlasovaní sami rozhodnú, ktoré z verejnou navrhnutých projektov sa aj naozaj zrealizujú. Prvé občianske projekty tak spoznáme už tento rok. Viac informácií si o tejto téme môžete prečítať na stranách č. 4 a 5.

Mesto pripravilo projekt na rekonštrukciu chladenia zimného štadióna

Dubnická samospráva sa uchádza o nenávratný finančný príspevok z Fondu na podporu športu v rámci programu Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry. Dubnícki mestskí poslanci schválili predloženie žiadosti o poskytnutie príspevku na komplexnú rekonštrukciu chladenia zimného štadiónu. Celkové náklady na obnovu systému sú vyčíslené na viac ako 875-tisíc eur, spoluúčasť mesta bude v prípade schválenia dotácie vo výške 50 %, teda bezmála 438-tisíc eur.

Vznik dubnického zimného štadióna sa viaže k 60. rokom minulého storočia, budova a jej technológie sú preto s prihliadnutím na jej vek v nedobrom technickom stave. Práve technológia chladenia je najzastaranejšia. Veľmi ťažko sa preto zhaňajú napr. aj náhradné diely a odstraňujú poruchy, ktoré sa pravidelne objavujú. Obnova technológie je však priveľmi nákladná na to, aby si ju mohlo dovoliť zrealizovať mesto priamo zo svojho rozpočtu. Rekonštrukciou technológie sa nám zároveň znížia náklady na prevádzku zimného štadióna. Či bude mesto so žiadosťou úspešné by malo byť známe v horizonte šiestich mesiacov.

Komentár vedúcej oddelenia strategického rozvoja a verejného obstarávania Evy Granátovej:

„Predmetom projektu je výmena zastaranej technológie chladenia za novú so zníženou náplňou chladiva pre chladenie ľadovej plochy. Rozsah rekonštrukcie sa bude týkať objektu strojovne chladenia a technologického kanálu vrátane potrubných rozvodov ľadovej plochy. Okrem výmeny rozvodov a zhotovenia novej technologickej dosky sa v projekte počíta s ponechaním existujúcich mantinelov, ktoré budú upravené na nový rozmer 60 × 26 m. Taktiež sa počíta s úpravou mantinelov pre bezbariérový prístup na ľadovú plochu. Nové chladiace zariadenie je navrhované v režime automatickej prevádzky s občasným dohľadom nad zariadením.“

Potrebuje pomôcť s nákupom pre karanténu alebo chorobu? Dajte nám o sebe vedieť

Autor: Mária Badačová

Od úvodu marca tohto roku môžu pozitívne testované osoby opustiť karanténu len v prípade odôvodnenej návštevy lekára či lekárne. Do obchodu tak už ísť nemôžu. Mnoho ľudí sa spolieha na rodinu, ochotných susedov či priateľov, ktorí im s nákupmi dokážu pomôcť. Nájde sa však aj skupina obyvateľov, ktorá sa s touto požiadavkou nemá na koho obrátiť. Mesto preto spája ľudí, ktorí pomoc potrebujú, s dobrovoľníkmi ochotnými nakúpiť základné potraviny a drogériu.

Som ochotný dobrovoľne pomôcť. Ako postupovať?

Pokiaľ ste v dobrom zdravotnom stave a máte viac ako 18 rokov, môžete zavolať v pracovných dňoch v čase od 8.00 h do 15.00 h na telefónne číslo 0918 117 056. Dobrovoľníci môžu požiadať o respirátor a ochranné rukavice.

Mám záujem o bezplatnú službu nákupu. Ako postupovať?

Nahláste sa v pracovných dňoch v čase od 8.00 h do 15.00 h na telefónne číslo 0918 117 056. Po registrácii vám mesto oznámi meno prideleného dobrovoľníka. Peniaze nedávajte nikomu vopred. Odovzdajte ich až dobrovoľníkovi po prevzatí nákupu s bločkom. Vopred ďakujeme všetkým ochotným dobrovoľníkom za pomoc tým, ktorí to potrebujú.

Máte dobrý nápad? Zrealizujte ho z mestského rozpočtu!

Autor: Veronika Rezáková

Štatút participatívneho rozpočtu schválilo mestské zastupiteľstvo koncom marca. Tento unikátny nástroj umožní aktívnym obyvateľom získať financie na realizáciu vlastných nápadov a projektov prospešných pre široké komunity. Prvé občianske projekty bude možné realizovať už tento rok.

Cieľom participatívneho rozpočtu je zapojiť verejnosť priamo do rozhodovacieho procesu o využití verejných prostriedkov. Aj v Dubnici nad Váhom tak budú môcť po novom obyvatelia sami navrhovať spôsoby využitia časti financií z mestského rozpočtu. „Participatívny rozpočet sme sa rozhodli zaviesť v záujme posilnenia transparentnosti samosprávy a podpory miestnej demokracie. Rovnako dôležité je zmobilizovať verejnosť a zvýšiť občiansku spoluúčasť na rozhodovaní,“ priblížil zámer mesta primátor Peter Wolf. Ako dodal, tento typ kooperácie mesta s občanmi umožní samospráve flexibilnejšie reagovať na potreby a požiadavky Dubničianov.

Kto a ako sa môže zapojiť?

Podieľať sa na verejnom živote budú môcť vďaka participatívnej rozpočtu plnoletí jednotlivci, skupiny ľudí alebo rôzne záujmové organizácie či združenia, a to formou návrhov vlastných projektov. O tom, ktoré z predložených projektov budú naozaj zrealizované a zafinancované z rozpočtu mesta, rozhodnú po prerokovaní koordinačnou radou vytvorenou na tento účel samotní obyvatelia verejným hlasovaním.

Šesť fáz participatívneho rozpočtovania

Vyhlásenie výzvy na predkladanie projektov

Výzva bude informovať o termínoch realizácie jednotlivých častí participatívneho rozpočtu a maximálnej čiastke, ktorú možno získať na realizáciu projektu. Predkladané projekty musia byť originálne, realizovateľné a musia mať verejný prínos a mali by byť zamerané na podporu komunitného a susedského života, revitalizáciu verejných priestranstiev či vytvorenie verejnoprospešných služieb. Daný predkladateľ sa môže zapojiť iba s jedným projektom.

Verejné stretnutia a verejné zvažovanie projektov

Počas spoločných stretnutí sa verejnosť oboznámi s myšlienkou a procesmi participatívneho rozpočtu, prebiehať bude zber nápadov a projektov, overí sa ich realizovateľnosť v praxi a zrealizuje sa ich verejná prezentácia.

Elektronické a fyzické hlasovanie

Hlasovať môže každý obyvateľ mesta nad 15 rokov elektronicky alebo fyzicky. Obyvateľ hlasuje za tri projekty podľa vlastného výberu a každému z nich môže prideliť iba jeden hlas.

Vyhlásenie víťazných projektov

Výsledné poradie víťazných projektov bude stanovené zostupne matematickým prepočtom poradia z elektronického on-line a fyzického hlasovania, a poradia určeného deliberáciou (verejným zvažovaním).

Realizácia projektov

Projekty musia byť zrealizované a vyúčtované v danom kalendárnom roku, teda v tom, v ktorom boli predložené.

Vyhodnotenie

Celkové vyhodnotenie projektov a celého ročníka participatívneho rozpočtu sa koná po ukončení daného ročníka a po realizácii víťazných projektov.

Konkrétne pravidlá participatívneho rozpočtovania v meste upravuje Štatút participatívneho rozpočtu mesta Dubnica nad Váhom, ktorí schválili dubnícki mestskí poslanci. V ňom sú zároveň podrobne špecifikované rozhodovacie mechanizmy, funkcie orgánov komunitného participatívneho rozpočtu a presné podmienky participácie.

Harmonogram pilotného ročníka participatívneho rozpočtu mesta Dubnica nad Váhom

Termín	Aktivita
15. apríl 2021	vyhlásenie a zverejnenie výzvy
27. apríl 2021	prvé verejné stretnutie (informačné stretnutie)
31. máj 2021	uzávierka podávania projektov žiadateľmi
30. jún 2021	schválenie projektov
6. júl 2021	druhé verejné stretnutie (prezentácia projektov, deliberácia)
12. – 25. júl 2021	hlasovanie o projektoch
2. august 2021	deadline na zverejnenie výsledkov hlasovania
15. august – 21. november 2021	realizácia projektov
5. december 2021	deadline na vyúčtovanie projektov

Webová stránka participatívneho rozpočtu Dubnice nad Váhom bude fungovať na doméne www.dubnica.hlasobcanov.sk.

Dubnica zavádza participatívny rozpočet, o časti rozpočtu mesta rozhodnú obyvatelia

Autor: Veronika Rezáková

O tom, prečo je participatívne rozpočtovanie dôležité a v čom môže pomôcť zlepšiť život v našom meste, sme sa rozprávali s poslankyňou mesta vo volebnom obvode č. 7 Andreou Blajskovou. Spolu s poslaneckými kolegami totiž pripravili kompletnú koncepciu zavedenia participatívneho rozpočtu v Dubnici nad Váhom. Celý proces spoločne nastavili tak, aby bol prehľadný, zrozumiteľný a verejnosti umožnil zapájať sa do rozhodovania o využití financií z mestského rozpočtu.

Na úvod rozhovoru skúsme vysvetliť, prečo je vôbec dôležité, aby bol participatívny rozpočet v meste zavedený?

Počas pôsobenia vo vedení mesta sme sa stretli s množstvom občanov, ktorí mali naozaj skvelé nápady na vylepšenie života v Dubnici. Začali sme teda hľadať spôsoby, ako by sme obyvateľom mohli dať väčší priestor v rozhodovaní o tom, čo sa bude v meste diať. Keď sme sa oboznámili s konceptom participatívneho rozpočtu, vedeli sme, že sme našli, čo sme hľadali.

Na jednej strane ponúka tento koncept ľuďom možnosť priamo meniť a zlepšovať život v meste, na druhej strane núka ostatným občanom možnosť hlasovať o tom, ktoré z nápadov sa im páčia. Výsledkom sú dobré vzťahy medzi občanmi navzájom, medzi občanmi a mestom a v neposlednom rade zmysluplné projekty. Ďalším prínosom je veľké množstvo nápadov, o ktorých by sme sa bez tohto nového projektu možno ani nedozvedeli.

Ak som jednotlivec a mám dobrý nápad, mám sa zapojiť? Nebudem trpieť množstvom byrokracie, stresu a pod.?

Každý občan s dobrým nápadom by sa mal bez váhania zapojiť. Celý proces a sme vymysleli tak, aby predkladateľov nezaťažoval zbytočnou byrokraciou. Navyiac budeme občanom k dispozícii od formulácie a podávania projektov, v prípade potreby aj počas realizácie projektov, až po vyúčtovanie. Informácie o tom, čo potenciálnych predkladateľov čaká, budeme rozoberať na prvom verejnom informačnom stretnutí, ktoré by sa malo konať koncom apríla. Preto odporúčam každému, koho táto novinka zaujala, zúčastniť sa tohto stretnutia.

Prečo ste sa rozhodli pre samostatný web projektu?

Webová stránka participatívneho rozpočtu Dubnice nad Váhom bude fungovať na doméne www.dubnica.hlasobcanov.sk. Pre samostatný web sme sa rozhodli najmä kvôli tomu, že platforma Hlas občanov, ktorú spravuje občianske združenie WellGiving, ponúka spolu so stránkou a aplikáciou rôzne doplnkové služby, ako napr. hlasovanie za projekty prostredníctvom SMS, systematizuje nápady občanov, generuje zmluvy pre zadávateľov projektov, prijíma vyúčtovania a pod. Veľa samospráv na Slovensku spolupracuje s týmto združením a ich cenné skúsenosti nám pomôžu, aby celý priebeh v našom meste fungoval hladko a tak, ako má.

Z čoho ste pri príprave tejto novinky vychádzali a ako dlho ste koncipovali jej súčasnú podobu?

Na príprave sme začali pracovať začiatkom októbra minulého roka. Počas tohto obdobia sme spolu s kolegami Mariánom Osúchom, Lukášom Bakytom a viceprimátorom Tomášom Truchlým absolvovali desiatky stretnutí, na ktorých sme sa pokúšali celý koncept rozpočtu

prispôbiť potrebám a možnostiam nášho mesta. Zároveň sme úzko spolupracovali s občianskym združením Utopia, ktoré aktívne pôsobí v oblasti participácie od roku 2011.

Aký je časový horizont jednotlivých fáz?

V roku 2021 nás čaká pilotný ročník participatívneho rozpočtu v našom meste. Celý proces bude musieť tento rok prebehnúť vo výnimočne zrýchlenom režime. Avšak aj napriek sťaženej epidemickej situácii sme nechceli občanov ukrátiť o verejnoprospešné projekty, ktoré sa môžu tento rok v našom meste zrealizovať.

Očakávate veľký záujem zo strany obyvateľov?

V našom meste je veľa aktívnych obyvateľov, ktorí pravidelne prichádzajú so skvelými nápadmi, preto zo strany Dubničanov očakávame veľký záujem. Prvý ročník bude rýchly a takpovediac zoznamovací, preto uvidíme, koľko projektov zaevidujeme. No, myslím si, že počas nasledujúcich rokov čaká naše mesto a jeho obyvateľov veľké množstvo kreatívnych a prospešných projektov.

Na tento účel bude v rozpočte mesta vyčlenený aký konkrétny objem finančných prostriedkov a s akou výškou podpory možno počítať na jeden projekt?

Tento rok sme sa rozhodli na participatívny rozpočet vyčleniť čiastku 20 000 €, pričom maximálna výška príspevku na jeden projekt je 5 000 €. Obyvatelia však môžu podávať aj projekty s menším rozpočtom. Ak by mal však niekto nápad, na ktorého realizáciu bude potrebovať viac ako 5 000 €, bude si musieť nájsť okrem príspevku od mesta aj iný zdroj financovania.

Aké projekty by ste od Dubničanov uvítali vy?

Priznám sa, že mi prišlo na um obrovské množstvo nápadov, ktoré by boli veľkým prínosom. Pravidlá participatívneho rozpočtu neurčujú, na akú oblasť majú byť projekty zamerané. Občania môžu vymýšľať projekty zacielené na životné prostredie, výsadbu, modernizáciu, budovanie alebo revitalizáciu športových či detských ihrísk, rozvoj a zlepšovanie komunít, pomoc spoluobčanom v núdzi, atď. Možností je naozaj veľa. Dubničania sami rozhodnú, čo podľa nich mesto najviac potrebuje.

Ako často budú zverejňované výzvy – vždy bude otvorený participatívny rozpočet na jeden rok?

Áno, výzva by mala byť vyhlásená a zverejnená každý rok v marci. Následne prebehnú verejné stretnutia a všetky ostatné fázy. Obdobie na realizáciu projektov bude vždy určené tak, aby mali autori víťazných projektov k dispozícii minimálne jeden letný mesiac.

V meste vzniklo vakcinačné centrum, objednať sa môžu občania spadajúci do aktuálne otvorených fáz

Autor: Mária Badačová

Od pondelka 22. marca 2021 bude v priestoroch uni-POLIKLINIKY Dubnica nad Váhom zriadené vakcinačné centrum. V centre bude zatiaľ podávaná COVID-19 Vakcína Moderna pre ľudí nad 70 rokov.

Vakcinačné centrum, ktoré sa nachádza na prízemí budovy polikliniky v priestoroch Ambulancie rehabilitácie, bude od pondelka 22. marca očkovať občanov zaregistrovaných prostredníctvom stránky www.vakcinacia.nczi.sk. Zaregistrovať sa môžu občania spadajúci

do aktuálne otvorených fáz – momentálne je otvorených 5 fáz. „U osôb mladších ako 65 rokov je nutné k zaočkovaniu mať pri sebe test (antigénový alebo PCR test) nie starší ako 24 hodín. Pokiaľ spadáte do 1. fázy očkovania, teda ste napríklad zdravotnícky pracovník, terénny sociálny pracovník či patríte do inej kategórie z 1. fázy, je nutné mať pri sebe aj Čestné prehlásenie o zamestnaní,“ priblížila riaditeľka uni-POLIKLINIKY Dubnica nad Váhom, a. s., Jana Štefancová.

Podľa jej informácií je podľa Vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR z 5. marca 2021, ktorou sa ustanovujú kritériá určovania poradia očkovania osôb proti ochoreniu COVID-19, možné nahlásiť sa ako náhradník. Zaujímavci tak môžu urobiť na telefónnom čísle 042 46 53 362 v pracovných dňoch od 7.00 h do 14.00 h.

Na termín očkovania striehnuť nemusíte, registrovať sa je možné cez Čakáreň

Od stredy 17. marca je spustený nový registračný formulár na očkovanie, prostredníctvom ktorého je možné registrovať sa do Čakárne. Registrovaný občan tak po novom nemusí sledovať voľné termíny, systém ho automaticky prideli do role čakateľa. O pridelení termínu však nerozhoduje čas registrácie, termíny sú priradované podľa veku. V procese registrácie je možné vybrať si preferované očkovacie miesto. Po zaradení do čakárne bude občan o pridelenom termíne očkovania informovaný prostredníctvom SMS správy či e-mailu najneskôr 2 dni vopred.

Pred vyplnením registračného formulára na stránke korona.gov.sk je potrebné, aby ste mali k dispozícii údaje v rozsahu:

- meno a priezvisko,
- rodné číslo, BIČ alebo iný identifikačný údaj,
- názov poisťovne,
- číslo mobilného telefónu a e-mailová adresa (môžete zadať aj číslo a e-mail blízkej osoby, ktorej dôverujete),
- adresa bydliska.

Po registrácii bude žiadateľovi o očkovanie pridelený PIN kód, ktorý je potrebné starostlivo si uchovať. Pri očkovaní je potrebné identifikovať sa preukazom poistenca a preukazom totožnosti.

Aké sú aktuálne otvorené fázy?

1. Fáza – občania, ktorí patria do niektorej zo špeciálnych skupín obyvateľov (napr. zdravotnícky pracovník, zamestnanec poskytovateľa sociálnych služieb, zamestnanec nemocnice, záchrannej zdravotnej služby či dopravnej zdravotnej služby, ktorý prichádza do kontaktu s pacientom, terénny sociálny pracovník, zamestnanec mobilného odberového miesta, ktorý prichádza do kontaktu so testovanou osobou a iní,)

2. Fáza – osoby s vekom minimálne 85 rokov

3. Fáza – osoby s vekom od 70 do 84 rokov

4. Fáza – osoby s vekom od 60 do 69 rokov

5. Fáza – osoby s vekom minimálne 55 rokov

(Zatiaľ neotvorené fázy)

6. Fáza – osoby s vekom minimálne 50 rokov

7. Fáza – osoby s vekom minimálne 45 rokov

8. Fáza – osoby s vekom minimálne 40 rokov

9. Fáza – osoby s vekom minimálne 35 rokov

10. Fáza – osoby s vekom minimálne 30 rokov

11. Fáza – osoby s vekom minimálne 18 rokov

Zoznam skupín obyvateľov, ktorí môžu dostať vakcínu ako náhradníci nájdete na webe korona.gov.sk.

Zažili vojnu aj iné epidémie. Namiesto vírusu ich trápi izolácia od blízkych

Autor: Veronika Rezáková

Rok 2020 bol rokom mnohých zmien. Pandémia koronavírusu, ktorá úplne zmenila naše životy, zasiahla aj zariadenia sociálnych služieb. Mnohí z nás si presne nevedia predstaviť ako veľmi. Spýtali sme sa na to teda priamo tých, ktorí v takomto zariadení pracujú a denne pôsobia. Za rozhovor a ochotu podeliť sa s nami o svoje skúsenosti a pocity ďakujeme inštruktorke sociálnej práce v ZpS DUBINA Jane Urbanovskej.

Mohli by ste nám priblížiť aktuálnu situáciu v zariadení? Predsa len je tomu už rok, čo životy nás všetkých ovplyvňuje ochorenie COVID-19.

Mobilita a možnosti seniorov boli aj bez aktuálne platných opatrení dosť obmedzené a pandémie možnosti ešte zúžila. Spoločné aktivity sa obmedzili a seniori svoj voľný čas hlavne vyplňajú čítaním kníh, krížovkami alebo ručnými prácami.

Cítiť v zariadení strach z aktuálnej epidemickej situácie?

Pocity našich klientov sú naozaj zaujímavé. Kto by očakával len slová o strachu z koronavírusu, čakal by márne. „Čoho sa my už máme báť? A v našom veku,“ reagovali podaktorí. „My už máme toho veľa za sebou“. Mnohí z nich totiž zažili vojnu, iné epidémie a rôzne ťažké životné situácie. Väčšina z nich cíti skôr smútok a frustráciu z izolácie od svojich rodín a vonkajšieho sveta. Preto je teraz pre nich náročné nevidieť svojich blízkych. A tak im posielajú listy, pozdravy, fotografie, alebo využijú moderné technológie.

Ako často v tom to období testujete klientov a zamestnancov zariadenia?

Od jesene minulého roka testujeme obyvateľov i zamestnancov zariadenia pravidelne. Testovanie v našom zariadení prebehlo prvýkrát paralelne s celoslovenskou akciou Spoločná zodpovednosť. Opakované pravidelné testovania antigénovými testami a podľa potreby PCR testami zabezpečujú bezpečnosť nášho zariadenia nielen pre klientov, ale aj zamestnancov. Práve vďaka pretestovaniu môžeme vždy včas zachytiť vývoj ochorenia a okamžite prijať také opatrenia, ktoré situáciu dokážu stabilizovať.

Sú už klienti zariadenia zaočkovaní oboma dávkami vakcíny? Ako to zvládli, objavili sa aj nejaké komplikácie?

Od začiatku vypuknutia pandémie robíme všetko pre to, aby sme klientov čo najviac chránili. Najefektívnejším spôsobom kontroly súčasnej pandémie nového ochorenia COVID-19 je práve očkovanie. Preto sme veľmi radi, že sme prostredníctvom špeciálnych mobilných tímov začali očkovať seniorov priamo v našom zariadení.

So seniormi sme sa o očkovaní zrozumiteľnou formou rozprávali, vysvetľovali im prínosy, ale aj možné riziká. Očkovanie klientov aj zamestnancov proti ochoreniu COVID-19 v našom zariadení v Dubnici nad Váhom i v Prejte prebehlo už oboma dávkami. Sme radi, že prevládali pozitívne emócie a hlavne nadšenie, že budeme o krok bližšie k normálnemu životu. Očkovanie naši seniori zvládli veľmi dobre, nemali výraznejšie ťažkosti, niektorých trochu bolela ruka.

Je okrem zriaďovateľa zariadenia niekto, na koho ste sa mohli v ťažkých chvíľach obracať s prosbou o pomoc?

Viacrát sme komunikovali s Intervenčným tímom Ministerstva zdravotníctva SR, s Okresným úradom v Ilave, s RÚVZ v Považskej Bystrici i s lekármi z nadácie Lekári bez hraníc. Naposledy nás intervenčný tím ministerstva spolu so spomenutou nadáciou navštívil v úvode marca. So zamestnancami sa rozprávali o preventívnych opatreniach proti šíreniu nákazy, diskutovali o problémoch, s ktorými sa ako zariadenie a zamestnanci stretávame. Našu prácu, nastavenie preventívnych opatrení a starostlivosť o pozitívnych klientov zhodnotili ako veľmi dobré.

Je možné aj v tomto období realizovať projekty, ktoré by mohli napríklad pomôcť spojiť svet rôznych generácií?

Naše zariadenie sa čoraz viac otvára aj smerom k verejnosti. Spolupracujeme s mestskou organizáciou Dumat, s Gymnázium v Dubnici nad Váhom a Základnou umeleckou školou v Ilave, ktorá nám zapožičala výtvarné práce nadaných detí. Rovnako spoluprácu s vedením mesta a poslancami vnímame ako produktívnu. Participujeme na spoločných projektoch, ktoré dokážu pomôcť nášmu zariadeniu a v konečnom dôsledku hlavne spokojnosti klientov.

Od jesene minulého roku vedie zariadenie nová pani riaditeľka. Ako sa v zariadení žije a pracuje po zmene vedenia?

Zariadenie v Dubnici i v Prejte od jesene minulého roka prešli veľkými personálnymi aj organizačnými zmenami. Nastúpili k nám profesionáli s veľkým srdcom, zodpovednosťou a hlavne chuťou pracovať. Zlepšili sme pracovné podmienky pre pracovníkov vytvorením nových šatní, ambulancie, sesterskej miestnosti, návštevnjej miestnosti, presťahovali sme kanceláriu sociálnej pracovníčky a inštruktorky sociálnej rehabilitácie a spomienkovú miestnosť sme prerobili na reminiscenčnú terapiu pre klientov. Museli sme zabezpečiť izolačné miestnosti pre klientov v karanténe, pretože ani nám sa táto nákaza nevyhýba COVID-19 nám veľmi komplikuje plynulosť práce, neustále musíme improvizovať a hľadať prijateľné opatrenia proti nákaze pre všetkých zúčastnených. Verím však, že všetky zmeny sa prejavujú ako správny ťah na bránu.

Čo podľa Vás tí skôr narodení klienti žijúci v zariadení vnímajú ako najcennejšie?

Najcennejším darom pre seniorov je venovanie svojho času v prospech druhého človeka, vytvorenie priestoru pre dôveru a pomoc pri hľadaní zmyslu každodenného života. Pokiaľ má senior podporu druhých, dokáže prekonať krízové životné situácie a zvládať svoje obmedzenia.

Našou najdôležitejšou úlohou v práci s nimi je vytvorenie láskyplného a podporujúceho prostredia plného ústretovosti, príjemnej atmosféry a zároveň s jasnými pravidlami. Nezabúdajme, že vkladajú svoj život do našich rúk a naše ruky – ruky pomáhajúcich profesionálov – majú byť ich pevnou oporou a zároveň jemným dotykom, pretože sú odkázaní na našu pomoc.

Nový oporný múr zastabilizuje svah aj celé krídlo kaštieľa

Autor: Mária Badačová

Niekdajšiemu významnému sídlu uhorského šľachtického rodu Ilešháziovcov bude venovaná odborná pozornosť. Časť jedinečného historického kaštieľa zo 17. storočia podstúpi opravu, ktorá by mala zabezpečiť nevyhnutnú stabilizáciu krídla kaštieľa a priláhlého svahu.

Hlavné rekonštrukčné práce sa zamerajú na statické zabezpečenie severozápadného krídla kaštieľa prostredníctvom gabiónového oporného múru. Pred Veľkou nocou došlo k obhliadke s víťazom verejného obstarávania, práce sa začali v polovici apríla. „Niektoré časti vonkajšej strany tohto krídla kaštieľa začali praskať. Je to najmä v dôsledku zosuvu pôdy. Terén je na konci svahovitej terasy eróziou vody postupne splavovaný po svahu dole. V minulosti tu síce existovali oporné múry zo zmiešaného staviva, tieto sú už ale zničené. Aj preto je jedným z nevyhnutných krokov stabilizácia celého svahu,“ priblížil vedúci stavebného úradu Jozef Králik. Okrem výškovej úpravy a odvodnenia okolitého terénu objektu budú na rohoch dvoch susediacich krídel osadené nové dažďové zvodny. Existujúce vsakovacie jamy zhotoviteľ vybúra – nahradí ich nové vedenie dažďovej kanalizácie.

V prvej fáze prebehnú zemné práce, ktorých súčasťou bude aj vybudovanie novej kanalizácie. Následne začne vysúť ažený dodávateľ budovať gabiónovú stenu a realizovať izolačné práce proti zemnej vlhkosti, podpovrchovej a tlakovej vode. Pozornosť sa bude venovať aj sanácii základového muriva krídla kaštieľa. „Sme naozaj radi, že aj vďaka tomuto nevyhnutnému zásahu mesto podniká kroky na zachovanie našej významnej národnej kultúrnej pamiatky,“ priblížila riaditeľka Dubnického múzea sídliaceho v priestoroch kaštieľa Monika Schwandtnerová.

Rekonštrukcia svahu kaštieľa a priláhlého krídla je plánovaná na tri mesiace a mestskú kasu vyjde na viac ako 250-tisíc eur. Financovanie je zabezpečené z rezervného fondu mesta. Mesto Dubnica nad Váhom má eminentný záujem národnú kultúrnu pamiatku zachovávať v dobrej kondícii. Keďže oprava nezrekonštruovanej časti kaštieľa predstavuje obrovskú investíciu, ktorú nie je možné úplne pokryť vlastných zdrojov, samospráva sa uchádza o možné dotácie z externých zdrojov. V roku 2020 to bola žiadosť o dotáciu z Ministerstva kultúry SR a z Nórskeho fondov - tieto však neboli podporené. Aktuálne mesto čaká na zverejnenie novej výzvy.

Zahlasujte za projekt na obnovu historickej pamiatky v meste

Autor: Mária Badačová

Súčasná podoba rokokového súsošia sv. Jána Nepomuckého, ktoré sa nachádza v historickom jadre mesta medzi Dubnickým kaštieľom a Kostolom sv. Jakuba, pochádza z roku 1773. Pamiatka bola naposledy čistená v roku 2014 a opäť si pýta pozornosť.

Hlavnou myšlienkou aktivity Ahoj, krásne Slovensko! je podporiť projekty, ktorých cieľom je zveľadiť, skrášliť či zrekonštruovať verejné priestranstvá, ktoré slúžia širokej verejnosti. Do 4. ročníka výzvy sa zapojilo aj mesto Dubnica nad Váhom prostredníctvom spolupráce Oddelenia kultúry a knižnice a Dubnického múzea. Projekt Rokokové súsošie J. Nepomuka sa dostal do hlasovania a aj vďaka vašim hlasom môže byť jedným zo štyroch podporených projektov na celom Slovensku. „Do výzvy sme sa zapojili s cieľom obnovy historického súsošia práve preto, že je to jedna z historických pamiatok Dubnice nad Váhom. Keďže sa snažíme zachovávať a zveľadovať všetky pamiatky v meste, radi by sme túto možnosť využili,“ vysvetlila riaditeľka Dubnického múzea Monika Schwandtnerová. Podľa jej slov bolo súsošie Jána Nepomuckého postavené takpovediac dvakrát. Prvý raz ho dal postaviť v roku 1727 majiteľ Dubnického kaštieľa, Jozef Ilešházi. V roku 1731 k vtedajšej hlavnej soche pribudlo aj päť anjelov. Informácie o tom, prečo bolo pôvodné súsošie zlikvidované, múzeum nemá k dispozícii. Vieme však, že súčasná podoba súsošia sa datuje do roku 1773.

Historická pamiatka bola naposledy v centre pozornosti v roku 2014. „Pamiatka bola v tom čase očistená, no vzhľadom na to, že súsošie tvorí citlivý materiál vápenca, podlieha znečisteniu a zvetrávaniu. Tentoraz by sme sa chceli zamerať na odborné vyčistenie a

konzerváciu súsošia vo výške 3-tisíc eur,“ priblížil vedúci oddelenia kultúry a knižnice Richard Benech.

Ako môžete podporiť projekt?

Spustenie hlasovania verejnosti sa uskutoční 1. apríla a potrvá do 31. mája 2021. Prebiehať bude na stránke www.ahojkrasneslovensko.sk, pričom mestá budú rozdelené do dvoch skupín podľa počtu obyvateľov. V každej skupine budú podporené dva projekty s najvyšším počtom hlasov.

Vopred ďakujeme za vašu podporu a veríme, že aj vďaka spoločnému úsiliu sa nám podarí zachovávať vzácne historické pamiatky v našom meste.

Samosčítanie využilo viac ako 20-tisíc Dubničanov, termín asistovaného sčítania mesto oznámi vopred

Autor: Mária Badačová

Elektronické samosčítanie obyvateľov prebiehalo od 15. februára do 31. marca 2021. Počas šiestich kalendárnych týždňov mali možnosť sčítať sa všetci obyvatelia prostredníctvom elektronického formulára. V tomto období si svoju povinnosť sčítať sa splnilo spolu 86,89% Dubničanov.

Pre občanov, ktorí sa nedokázali sami sčítať vyplnením formulára, bude k dispozícii asistované sčítanie. To sa uskutoční najneskôr do 31. októbra 2021, pomocnú ruku poskytnú stacionárni alebo mobilní asistenti sčítania.

- Stacionárny asistent sčítania bude pôsobiť na mestskom úrade. Občan príde na kontaktné miesto a stacionárny asistent mu pomôže vyplniť sčítací formulár.
- Mobilný asistent sčítania bude pôsobiť v teréne. Imobilný občan alebo občan so zdravotnými ťažkosťami zavolá na uverejnené telefónne čísla, ktoré obec zverejní približne 3 týždne pred spustením asistovaného sčítania obyvateľov, a bude mu pridelený mobilný asistent, ktorý navštívi jeho domácnosť a sčíta ho v mieste bydliska. Asistent sa musí občanovi riadne preukázať preukazom a občan bude o jeho návšteve vopred informovaný.

O presnom termíne asistovaného sčítania bude mesto Dubnica nad Váhom vopred informovať prostredníctvom Dubnických novín, sociálnych sietí, vývesiek či webu mesta.

Policajný zbor SR zároveň upozorňuje seniorov, aby boli obozretní voči neznámym osobám, ktoré by ich mohli telefonicky alebo osobne kontaktovať za účelom pomoci pri asistovanom sčítaní obyvateľov. Seniorov polícia vyzýva, aby v žiadnom prípade nevpúšťali cudzie osoby do svojich príbytkov.

Ako správne triediť kuchynský bioodpad?

Autor: Mária Badačová

V mesiaci máj obdrží každá domácnosť v bytových domoch košíky na kuchynský bioodpad. Biologicky rozložiteľný kuchynský odpad tak môžu občania vhadzovať do 10-litrových košíkov, ktorých obsah následne vysypú do hnedých nádob na bioodpad nachádzajúcich sa na kontajnerových stojiskách.

„Občanov prosíme, aby do zbernej nádoby na stojisku vhadzovali len bioodpad v recyklovateľných vreckách, prípadne zabalený v papierových novinách. Bioodpad do zbernej

nádoby nikdy nevhadzujte voľne, ani v plastových vreckách či taškách. Plast znehodnotí celý obsah nádoby, voľný odpad ju výrazne znečistí,“ vysvetlila vedúca referátu životného prostredia Janka Beniaková.

Čo vhadzovať do košíka na kuchynský bioodpad?

Zvyšky zeleniny a ovocia z príprav a konzumácie jedál, vrecúška z čaju, káva a filtre z kávovarov, škrupiny z vajíčok a orechov, zvyšky tuhého vareného jedla, potraviny po záruke bez obalov, izbové rastliny, kvety, lístie, rolky z toaletného papiera, zemina z kvetináčov, vychladnutý popol z dreva, drobné konáre, kôra.

Čo medzi kuchynský bioodpad určite nepatrí?

Obaly z potravín, exkrementy domácich zvierat, tekutý odpad (olej, mlieko...), cigaretové ohorky, plienky, uhynuté zvieratá, textil, vrecká z vysávačov, plasty, sklo, kovy, elektroodpad, stavebný odpad, kamene.

Ďakujeme, že sa správate zodpovedne a aj triedením bioodpadu prispievate k znižovaniu objemu komunálneho odpadu, ktorý končí na skládkach.

Jazykové okienko

Autor: Veronika Rezáková

Majetkové vysporiadanie alebo vyrovnanie? Ako je to správne?

Slovesné podstatné meno vysporiadanie, ako aj sloveso vysporiadať nie sú spisovné. Preto ak niekto hovorí o majetkovom alebo majetkovoprávnom vysporiadaní, nevyjadruje sa správne. Nespisovné slovo vysporiadanie, na ktoré sú mnohí ľudia zvyknutí, preto nahrádzame slovesným podstatným menom usporiadanie alebo vyrovnanie.

:) Správne: majetkové alebo majetkovoprávne vyrovnanie, usporiadanie

:(Nesprávne: majetkové alebo majetkovoprávne vysporiadanie

Ak by ste pre nás mali návrh, o čom by ste si radi v Jazykovom okienku prečítali nabudúce, neváhajte nám ho poslať napr. na e-mailovú adresu dn@dubnica.eu.

S čistením mesta pomáhajú väzni. Sú pracovití a efektívni.

Autor: Veronika Rezáková

Mesto tentokrát k jarnému upratovaniu pristúpilo o niečo skôr. Sprievodným javom výkonu zimnej údržby je znečistenie ciest, chodníkov i ďalších priestranstiev posypovým materiálom.

Vždy na jar preto samospráva pristupuje k ich vyčisteniu. „S čistením komunikácií prirodzene čakáme na skončenie zimného obdobia. Bolo by nehospodárne či už z hľadiska financií, ale aj ľudského kapitálu vyzametať celé mesto, keď by sme ho pre sneženie či námrazu o pár dní po vyčistení museli opätovne posýpať,“ informovala konateľka technických služieb mesta TSM Dubnica nad Váhom, s. r. o., Vladimíra Klačanská.

Tento rok však mesto s čistením komunikácií po zime začalo predsa len skôr. “Práce začali v pondelok 1. marca ručným zemetaním a čistením chodníkov, komunikácií pre peších, ihrísk a parkovísk. V druhej etape prác sa pridala aj kolesová technika. Následne by sme sa chceli zamerať aj na vyčistenie kanálových vpustí na území celého mesta. Mnohé z nich môžu byť zanesené, znečistené a zapchaté. Ich vyčistením by sme zabránili zbytočnému státiu dažďovej vody na komunikáciách v čase silných dažďov,“ doplnila konateľka spoločnosti.

Pred odsúdených vytvorili stále pracovisko, pomáhať budú celý rok

Technické služby mesta už niekoľko rokov pri čistení mesta spolupracujú s dubnickým Ústavom na výkon trestu odňatia slobody. Vzhľadom na vážnu epidemickú situáciu sú však aj personálne kapacity ústavu výrazne obmedzené. „Dobrou správou však je, že kým po minulé roky technické služby mesta spolupracovali s Ústavom na výkon trestu odňatia slobody v Dubnici nad Váhom len pár týždňov v roku, po novom sme vytvorili stále pracovisko na technických službách mesta. Spolupráca tak už bude celoročná, čo je vynikajúcou správou nielen z hľadiska sezónnych prác,“ dodala Vladimíra Klačanská, ktorá odsúdených vníma ako pracovitých ľudí. Svoje pracovné povinnosti plnia efektívne a promptne.

Mesto odstraňuje poškodené dreviny, do poriadku dáva aj park na sídlisku Pod hájom

Autor: Veronika Rezáková

Zlý zdravotný stav, potenciálne ohrozenie zdravia či majetku občanov, zahustená výsadba znižujúca svetelnosť bytov. Aj to sú faktory, ktoré zohľadňujú pracovníci referátu životného prostredia pri posudzovaní stavu drevín na území mesta.

Zdravotný stav drevín, ale aj iné činitele hodnotia pracovníci referátu životného prostredia priebežne počas celého roka. Niektoré podnety posudzujú z dlhodobého hľadiska, kedy skúmajú stav dreviny v rôznych ročných obdobiach, k niektorým návrhom zas prizývajú odborníka - arboristu. Každá jedna žiadosť o výrub však musí byť riadne odôvodnená. Výrub drevín sa vykonáva vždy v čase vegetačného pokoja mimo hniezdneho obdobia, teda od októbra do konca marca. Každý výrub je pritom povolený orgánom ochrany prírody. „V tomto roku sme sa zamerali na niekoľko stromov, ktoré museli byť odstránené zväčša pre zlý zdravotný stav. Ide napríklad o strom nad garážami v Parku J. B. Magina, tuje pri chodníku na starom mestskom cintoríne a tuje v Prejte, päť preschnutých stromov v parku, no odstránené boli aj niektoré stromy rastúce pri bytových domoch v rôznych častiach mesta. Zväčša šlo o dreviny, ktoré zasahovali do okien, prípadne boli vo veľmi zlom zdravotnom stave a mali zlé podmienky na rast,“ upresnila Daniela Gašparová z referátu životného prostredia. Ako dodala, za každý jeden odstránený strom musí mesto vykonať náhradnú výsadbu, ktorá je uvedená v každom výrubovom povolení.

Pozornosť sa venovala aj parku pod základnou školou na sídlisku Pod hájom

Na zoznam rozsiahlej revitalizácie sa dostal aj park pod základnou školou na sídlisku Pod hájom. Rozvetvené husté kríky, v ktorých sa hromadil neporiadok, pôsobili zanedbane a neesteticky. „Revitalizácia parku bola naozaj žiadúca. Dva topole nachádzajúce sa v blízkosti komunikácie vedúcej k základnej škole sme museli odstrániť z dôvodu zlého zdravotného stavu,“ vysvetlila konateľka technických služieb mesta Vladimíra Klačanská. Ako dodala, prostredníctvom tejto úpravy chcú spraviť park atraktívnejším pre viacerých obyvateľov, rovnako chcú dosiahnuť aj to, že ľudia budú mať záujem viac v ňom udržiavať poriadok.

Orez podstupujú aj ihličnaté dreviny v meste

Námestie Alexandra Dubčeka, ale aj sídliská v meste zobia ihličnaté dreviny, pričom v niektorých z hustých porastov sa často hromadil odpad. V rámci sídlisk tak borievky v najbližších týždňoch podstúpia orez zo spodnej časti tak, aby sa presvetľovacím rezom odstránili vyschnuté konáre. „Okrem reprezentatívnej plochy na Námestí Alexandra Dubčeka pri mestskom úrade orez podstúpia aj plazivé borievky na sídliskách. Tie budú upravené tak, aby sa zachoval ich prirodzený pôdopokryvný charakter, zároveň odstránime aj výhonky

zasahujú do ciest a chodníkov,“ uviedol Juraj Prekop z referátu životného prostredia. Ako dodal, pri väčších rozrastenejších druhoch sa upraví aj ich výška.

Obrazy z minulosti

Park

Autor: Samuel Valuch

Je útočiskom pre všetkých, ktorí si chcú odpočinúť od hluku ulíc, áut zaparkovaných takmer v obývačkách či pohľadu na sivé steny panelových domov. Stretnete v ňom skupinky i samotárov, zaľúbené páry, mládež, mamičky s kočikmi, bežcov či psičkárov s ich štvornohými priateľmi. Hoci je dnes dubnický park rozlohou výrazne menší než býval, hoci sa zmenila aj skladba drevín v ňom, jeho funkcia, ktorou boli spoločenské stretnutia či odpočinok v tieni stromov, pretrváva od jeho založenia až dodnes.

Pravidelní čitatelia rubriky Obrazy z minulosti si isto spomenú na jednotlivé stavby a prvky v parku – grottu, detské ihrisko, chládečnicu, oranžériu či záhradnícky dom, na ktoré sme sa už v skorších číslach novín zblízka pozreli. Pozabudli sme na samotný park, bez ktorého by na tomto mieste pravdepodobne nič z menovaného nejestvovalo. Nebudeme však kopíť fakty, ak ste ich priaznivcami, odporúčame publikáciu Dubnický park a oranžéria z dielne autorského tria Janota, Bagin, Borovský či aspoň monografiu nášho mesta. Miesto faktografických informácií vám prinášame zaujímavosti a fotografie, ktoré dokumentujú trávenie voľných chvíľ na kúsku prírody uprostred zastavaných ulíc, tehál a neskôr betónových panelov.

Pôvodnú záhradu dal pri kaštieli vybudovať v prvej polovici 17. storočia Gašpar Ilešházi. Neskôr sa zmenila na francúzsky a neskôr anflický park – jeho podoba teda zakaždým čiastočne podliehala aktuálnym módnym trendom. Napriek tomu nikdy nebol kópiou iných parkov vo svete, rukopis jeho zhotoviteľov a špecifické prírodné pomery z neho urobili dielo vzácné práve svojou jedinečnosťou.

Príjemné prostredie v bezprostrednej blízkosti kaštieľa bolo nielen hospodársky významným miestom (oranžéria, záhrada, včelín), ale aj centrom oddychu a stretnutí. Pre zvýšenie komfortu osadilo grófstvo na mnohých miestach kamenné lavičky, pri niektorých aj stoly. Rozptýlením mohla byť aj zoologická záhrada s jeleňmi, srnami, medveďmi, orlami a spevavým vtáctvom, alebo aj neskoršia bažantnica či rozárium.

Keď doba šľachty pominula, využívali park naďalej najmä občania Dubnice. Na fotografiách si môžete všimnúť zaujímavé prvky, ktoré patrili k jeho vtedajšej podobe. Fontánu, chodníky, lavičky či zaujímavé dvojstranné schodisko vedúce do kaštieľa. Vedľa schodiska sa na stene vynímali slnečné hodiny s maľbou antického výjavu, slnko na ne svietilo takmer celý deň až do západu. Na záberoch je však podstatné aj niečo iné – zachytávajú ľudí, ktorí trávia voľné chvíle v prostredí tejto prírodnej pamiatky.

Podoba parku sa odvtedy zmenila, aj šaty sa dnes nosia celkom iné. Napriek tomu nás presne tak ako našich predkov prichádzajúca jar celkom určite zláka do príjemného prostredia dnešného parku Jána Baltazára Magina.

Z udalostí riešených mestskou políciou

Autor: Tibor Rehák

Komentuje Tibor Rehák, náčelník Mestskej polície v Dubnici nad Váhom:

„Príslušníci mestskej polície si aj v čase pokračujúceho núdzového stavu a prijímania stále prísnejších opatrení plnia bez obmedzení svoje povinnosti v uliciach mesta. Okrem zisťovania a riešenia priestupkov napr. proti občianskemu spolunažívaniu, verejnému poriadku, majetku, priestupkov v doprave a pod. sme nútení stále viac riešiť aj porušenia platných nariadení a vyhlášok súvisiacich s pandémiou ochorenia Covid-19. Ide najmä o nerešpektovanie predpísaného spôsobu prekrytia horných dýchacích ciest, porušovanie zákazu vychádzania, dodržiavania karantény, uzatvorenia prevádzok. Príslušníci mestskej polície si uvedomujú, že prijaté opatrenia podstatne a negatívne zasahujú do bežného života. Preto sa snažia zistené porušenia riešiť najskôr napomenutím. K udeleniu blokovej pokuty policajti pristupujú výnimočne, lebo vedia, že sankcia, v tomto prípade bloková pokuta, nie je riešením. Tým je zodpovednosť občanov voči sebe, svojim blízkym a voči svojmu okoliu.”

Zachránili 8-ročného chlapca

V piatok 19. 2. 2021 bol na telefónnej tiesňovej linke č. 159 prijatý oznam, že z budovy nachádzajúcej sa v areáli jednej z výrobných spoločností sa ozýva volanie o pomoc. Policajti na mieste zistili, že na zemi skladového priestoru sa nachádza plačúci a zranený 8-ročný chlapec. Na miesto udalosti policajti privolali sanitku záchranej zdravotnej služby a do jej príchodu poskytli zranenému chlapcovi predlekársku pomoc. Keď si zraneného prevzal lekár, policajti vec začali objasňovať. Zistili, že chlapec, ktorý bol bez dozoru, sa vyšplhal na oplotenie areálu a odtiaľ na strechu prístavby. Tu sa pod ním prelomila krytina a spadol z výšky takmer 3 metrov. Zranený bol prevezený k ďalším vyšetreniam a hospitalizácii, o veci bola vyrozumená chlapcova matka. Ďalším objasňovaním tohto prípadu bude zisťovaná miera zavinenia.

Bezdomovec až z Poľska

V nočných hodinách v pondelok 1. 3. 2021 vykonávali mestskí policajti kontrolu mestského parku. Z porastu krovín vybehla neznáma osoba, ktorá sa dala na útek. Policajti začali prenasledovanie a po pár minútach osobu dostihli. Na prekonanie odporu prenasledovaného museli byť použité donucovacie prostriedky. Kontrolou totožnosti bolo zistené, že ide o 39-ročného muža z Poľska, ktorý sa pohybuje sa po štátoch EÚ ako bezdomovec. Preverovaním v policajných databázach nebolo zistené, že by sa muž dopustil nezákonného konania a ani po ňom na území EÚ nebolo vyhlásené pátranie. Muž uviedol, že sa v našom meste ocitol po tom, ako bol bez platného cestovného lístka vykázaný z vlaku na železničnej stanici. Muž sa preukázal platným certifikátom o negativite na ochorenie Covid-19, z parku bol vykázaný a v ranných hodinách opustil mesto.

Z detského domova prišli až do Dubnice

Vo večerných hodinách v stredu 3. 3. 2021 bol kamerovým monitorovacím systémom v okolí železničnej stanice zistený pohyb viacerých maloletých detí. Keďže sa v okolí nenachádzala žiadna dospelá osoba, ktorá by na deti dozerala, rozhodli sa policajti vec preveriť. Na mieste sa nachádzali tri deti – dievčatá vo veku 9, 11 a 12 rokov, ktoré uvádzali, že bez dospelaj osoby do nášho mesta prišli pešo popri železničnej trati z Ilavy. Deti boli prevezené na útvar mestskej polície, kde bolo zistené, že po nich bolo vyhlásené pátranie po tom, ako sa bez dovolenia vzdialili z detského domova. Keďže deti nevykazovali známky zranení, u policajtov pri teplom čaji počkali, kým si ich neprevzal zástupca domova. Zároveň boli vo veci vykonané všetky služobné úkony a vyhlásené pátranie mohlo byť s pozitívnym výsledkom odvolané.

Aj dubnickí saleziáni prešli do on-line priestoru

Autor: Saleziáni a saleziánky z Dubnice nad Váhom

Saleziánske strediská Kat'ák a Laura sú tu pre mladých z Dubnice nad Váhom a okolia aj v čase epidémie.

„Ponúkame miesto na stretávanie sa, možnosť športovať alebo sa pridať do tvorivého krúžku, naučiť sa nové zručnosti a kompetencie a tiež objavovať a rozvíjať vzťah s Bohom. V čase pandémie je stretávanie a športovanie nemožné, a tak sme prešli viac do on-line priestoru. Na uvedených zdrojoch nájdete nás, fotky a videá toho, čo robíme. Počas uplynulých mesiacov sme uskutočnili jarný on-line prímestský tábor a iné aktivity v elektronickom priestore. Pridaj sa k nám on-line aj ty a keď to bude opäť umožnené, radi ťa uvidíme osobne,“ napísal pre Dubnické noviny salezián Vladimír Plášek.

Pro Dubnica, o. z.

Autor: Mária Badačová

Starí rodičia pomáhajú dcére s výchovou troch detí

Manželia Horákoví by si mohli užívať život na dôchodku. Avšak dcéra, ktorá má 6 detí, potrebuje ich pomoc. Obetaví starkí pomáhajú dcére s výchovou troch detí, stará mama dokonca aj pracuje, aby čo najviac pomohla rodine. Rodina by sa potešila akejkolvek forme pomoci.

Onkologickej pacientke zostáva na živobytie pár desiatok eur

Pani Milena je onkologický pacient, žije sama. Jej príjem tvorí čiastočný invalidný dôchodok. Z neho jej po zaplatení nájmu zostáva minimálna čiastka na živobytie. So stravou sa jej snažia pomáhať dospelé deti. Pani Milena by sa potešila akejkolvek forme pomoci.

Osamelému dôchodcovi pomáhajú sestry

Pán Jozef žije sám z malého dôchodku, ktorý postačuje akurát na pokrytie nájmu. Ostatné životné potreby mu z vlastných dôchodkov pomáhajú zabezpečiť jeho sestry. Ak by ste chceli pomôcť pánovi Jozefovi, určite sa poteší potravinám, drogérii či finančnej pomoci.

VĎAKA VÁM SA NÁM V MESIACI MAREC PODARILO POMÔCŤ TAKTO:

- Sponzorský dar firmy (tablety, slúchadlá, kalkulačky, USB kľúče a iné) sme zanesli **trom mladým Dubničanom žijúcim v detskom domove** v Adamovských Kochanovciach, aby sa ľahšie popasovali s dištančným vzdelávaním. Okrem toho sme im odovzdali aj ďalších 270 eur, ktoré ste im venovali.
- Pani **Alene, ktorá žije so synom astmatikom**, sme v marci odovzdali vitamíny, lieky, darčekový kôš z bioobchodu, inhalátor a 240 eur, ktoré venovali anonymní aj neanonymní darcovia.
- Opätovnú finančnú pomoc ste darovali aj **usilovnej matke vychovávajúcej 6 detí**. Obálku so 100 € sme jej podali v závere marca.
- Medzi dverami sme navštívili aj pána **Ivana, ktorý je dlhodobo PN** a chystá sa na operáciu. Priniesli sme mu lieky a výživové doplnky.
- Pre **rodinu pani Heleny** sa podarilo zabezpečiť nájomný byt. Rodina tak nepríde o strechu nad hlavou a tri generácie budú môcť zostať spolu. Okrem toho sme im podali aj 200 eur, ktoré ste im darovali.
- **Soni, ktorej v krátkom čase zomreli obaja starí rodičia**, ktorí ju vychovávali, sme odovzdali 290 eur, ktoré ste poslali na transparentný účet združenia. Rovnako aj ďalších 500 eur, ktoré venoval anonymný darca.

Opäť vám v mene všetkých obdarovaných zo srdca ďakujeme za vašu štedrosť a láskavosť, ktorú preukazujete. Ďakujeme, že pomáhate pomáhať.

Nájdete nás aj na Facebooku: Pro Dubnica, o. z.

Číslo transparentného účtu združenia: SK91 8330 0000 0026 0192 6940

Dvaja Dubničania ocenení v rámci aktivity Srdce na dlani

Autor: edit. tlačová správa

V oblasti oceňovania dobrovoľníkov boli ohodnotení aj dvaja zástupcovia dubníckych organizácií; Juraj Bartoš a Štefan Beláň.

Srdce na dlani je projekt zameraný na oceňovanie výnimočných dobrovoľníkov a dobrovoľníčok, jednotlivcov aj kolektívov za aktivity uskutočňované v prospech iných bez nároku na odmenu. Ide najmä o pomoc v oblasti spoločenského života, rozvoja komunity, ochrany životného prostredia, zdravia, kultúry, umenia, výchovy či vzdelávania. Rovnako je aj ocenením výnimočných projektov, ktoré svojím poslaním menia veci k lepšiemu. Zmyslom ocenenia je vyjadriť osobitnú vďaku tým, ktorí si vo svojom voľnom čase nájdu miesto na pomoc iným všade tam, kde je to potrebné.

V roku 2020 vôbec po prvýkrát prebehlo oceňovanie Srdce na dlani vo všetkých ôsmich krajoch Slovenska. Historicky prvýkrát bolo priamo prepojené aj s oceňovaním na celonárodnej úrovni. Partnerom podujatí vo všetkých krajoch je Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií a CARDO - Národné dobrovoľnícke centrum. Záštitu nad oceňovaním na úrovni krajov prevzal splnomocnenec vlády pre rozvoj občianskej spoločnosti Martin Giertl.

O udelení ocenení v krajoch rozhoduje nezávislá hodnotiaca komisia zložená z predchádzajúcich ocenených a predstaviteľov organizácií podporujúcich dobrovoľníctvo. Srdce na dlani je projekt podporený z dotácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR v rámci aktivity "Programy pre mládež 2014 - 2020", ktorú administruje IUVENTA - Slovenský inštitút mládeže.

Tento rok krajské dobrovoľnícke centrá prijali rekordných 287 platných nominácií a komisie rozdelili až 91 ocenení či mimoriadnych cien Srdce na dlani. Pre aktuálnu pandemickú situáciu v Trenčianskom kraji bolo oceňovanie za rok 2020 uskutočnené poštou.

Z Dubničanov gratulujeme k zisku výnimočného ocenenia dvom osobnostiam. Jeho nositeľmi sú za rok 2020:

- **Štefan Beláň – koordinátor mladých dobrovoľníkov**

Ocenený za prínos v oblasti koordinácie žiackych školských rád v Trenčianskom kraji a činnosť aktivizácie mládeže v troch mimovládnych organizáciách – TOM, o. z., Klub slovenských turistov a Rada mládeže TN kraja. Štefan sa venuje práci s deťmi a mládežou, vedie ich k aktívnemu využívaniu voľného času a k dobrovoľníckej práci.

- **Juraj Bartoš – mladý dobrovoľník do 30 rokov**

Ocenený za prínos v práci s mládežou a aktívne vedenie mládežníckej skupiny v organizácii Domka – Združenie saleziánskej mládeže, stredisko Dubnica nad Váhom. Juraj ako mladý dobrovoľník veľmi aktívne pomáha pri práci a organizácii rôznych činností v stredisku. Pomáha organizovať letné tábory, zapájal sa do dobrovoľníckych akcií počas koronavírusovej krízy.

Zápis detí do škôl a škôlok prebieha prednostne elektronicky

Autor: Mária Badačová

Zápis detí do 1. ročníka základných škôl pre nadchádzajúci školský rok 2021/2022 sa uskutočnil v mesiaci apríl, o prijatí do základnej školy rozhodne riaditeľ školy do 15. júna 2021. Do 30. júna 2021 zašle riaditeľ zoznam detí prijatých na plnenie povinnej školskej dochádzky obci, v ktorej majú trvalý pobyt.

Zápis detí do materskej školy sa uskutoční v máji

Zápis detí do materskej školy prebehne v materských školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Dubnica nad Váhom od 3. do 14. mája 2021. „Upozorňujeme zákonných zástupcov, že dieťa sa do materskej školy prijíma vždy len na základe písomnej žiadosti o prijatie dieťaťa na predprimárne vzdelávanie, nie preložením či preradením z inej materskej školy,“ ozrejmila Mária Balážová. Ako dodala, zákonný zástupca spolu so žiadosťou materskej škole predkladá aj potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast, ktorého súčasťou je aj údaj o povinnom očkovaní dieťaťa. Potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti nie je potvrdením o aktuálnom zdravotnom stave dieťaťa, je potvrdením o jeho zdravotnej spôsobilosti absolvovať predprimárne vzdelávanie v materskej škole.

Ako zapísať dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami?

Ak sa do materskej školy prijíma dieťa, ktoré má identifikované špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (ŠVVP), zákonný zástupca k žiadosti predloží aj nasledovné dokumenty:

- potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast,
- vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie,
- odporúčanie všeobecného lekára pre deti a dorast.

„Z vyjadrenia príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, ako aj z odporúčania všeobecného lekára pre deti a dorast má byť jednoznačné, či odporúčajú prijatie tohto dieťaťa so ŠVVP do štandardnej materskej školy ako individuálne začleneného alebo vzdelávajúceho sa v špeciálnej triede materskej školy,“ upresnila vedúca školského úradu.

Ako dodala, zákonný zástupca dieťaťa so ŠVVP môže žiadosť podať osobne, poštou alebo kuriérom na adresu materskej školy, prípadne môže využiť elektronickú komunikáciu a žiadosť podať e-mailom či odoslaním naskenovaného tlačiva prostredníctvom e-mailu.

Deti so ŠVVP sa zaraďujú v štandardných materských školách do tried spolu s ostatnými deťmi (ako individuálne začlenené) alebo do samostatných tried pre deti so ŠVVP (špeciálne triedy). Ak sa dieťa prijíma k začiatku školského roka, o prijatí dieťaťa do materskej školy rozhodne riaditeľ každej materskej školy do 15. júna, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom sa má predprimárne vzdelávanie dieťaťa začať.

Prihlasovanie do Základnej umeleckej školy v Dubnici nad Váhom prebieha elektronicky cez webovú stránku školy, prípadne osobne. Talentové skúšky sa uskutočnia v dňoch 20. a 21. mája 2021.

Prihlasovanie detí do Centra voľného času v Dubnici nad Váhom bude možné od 1. júla 2021.

Bližšie informácie k zápisu nájdete na jednotlivých weboch škôl a školských zariadení.

Na ZŠ s MŠ Centrum I sa žiaci na hodiny matematiky tešia. Učia sa ju výnimočnou Hejného metódou

Autor: Veronika Rezáková

Namiesto matematiky, ktorá býva strašiakom, majú na ZŠ s MŠ Centrum I radosť z poznávania zákonitostí narábania s číslami.

Už štyri roky učia na Základnej škole s materskou školou na sídlisku Centrum I matematiku metódou, ktorá pomáha rozvíjať kritické myslenie, tvorivosť a rozmanitosť v riešení úloh a problémov. Práve metóda profesora Hejného podnecuje tie kognitívne schopnosti, ktoré im pomôžu nestratiť sa v každodennom živote, no ani na trhu práce.

Metóda rozvíja tzv. mäkké zručnosti, o ktorých sa v súčasnosti často diskutuje. „Na hodinách sa žiaci učia bežné učivo, no pracujú v matematických prostrediach, ktoré sú im blízke a rozumejú im. Hovoríme napríklad o chôdzi po krokovacom páse alebo po schodoch, o ceste autobusom či o cestičkách v detskom parku. V týchto prostrediach si precvičujú sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie či porovnávanie. Aj preto sa na hodiny matematiky tešia a nie sú pre nich strašiakom. Nemajú strach z chybného riešenia, pretože každú chybu si medzi sebou vydiskutujú. Zároveň sa naučia priznať si omyl, obhájiť svoj názor a prijať iné riešenie. Učiteľ pôsobí ako moderátor diskusie,“ vysvetľujú pedagogičky Elena Capáková a Martina Švajdová.

Hejného metóda kladie dôraz na aktivitu detí a ich uvedomelé zapájanie sa. Jej autorom je matematik – profesor Vít Hejný. Ten pred viac ako 70 rokmi zostavil ucelený súbor poznatkov o výučbe matematiky alternatívnym spôsobom, ktorý je pre deti prirodzenejší. Namiesto memorovania vzorcov a bifľovania poučiek sa deti učia logickým postupom a sami objavujú spôsoby riešení.

Ak by chceli rodičia na vlastné oči vidieť, ako takáto forma výučby prebieha, škola im poskytuje možnosť navštíviť otvorenú hodinu matematiky. „Hejného metódou navyše učíme v každom ročníku aspoň v jednej triede, aby si rodičia mohli vybrať, či chcú, aby sa ich dieťa učilo touto metódou alebo nie,“ vysvetlila ďalej Elena Capáková. Kurz Hejného výučby matematiky má na ZŠ s MŠ Centrum I absolvovaných päť pedagógov. Malí prváčikovia (a dokonca i niektorí predškolačníci) sa s Hejného metódou zoznamujú postupne so zapájaním jednotlivých prvkov. Aj v tomto prípade však komplikuje situáciu epidémia. Matematiku preto momentálne učia aj bežnými metódami, pretože je náročné diskutovať a vysvetľovať jednotlivé riešenia on-line v skupine s malými deťmi.

Školský športový areál na ZŠ s MŠ Centrum I bude čoskoro ako nový

Autor: Veronika Rezáková

Ihrisko, ktoré dlhé roky slúžilo tisíckam športujúcich žiakov, mesto modernizuje. Športovisko tak bude funkčnejšie, estetickejšie i bezpečnejšie.

Celkovú obnovu multifunkčnej hracej plochy, atletickej dráhy a pieskového doskočiska, ktoré slúžia na športové aktivity a telesnú výchovu žiakov Základnej školy s materskou školou Centrum I, z vlastných zdrojov financuje mesto Dubnica nad Váhom. Náklady na modernizáciu mierne presahujú sumu 200-tisíc eur.

Rovnaký zámer má mesto aj so školskými športoviskami aj na dvoch ďalších základných školách, ktoré zriaďuje. „Ihriská slúžili školám mnohé roky dobre, no už sú opotrebované, ich technický stav nevyhovuje požiadavkám a možnostiam modernej doby, nehovoriac o aspekte bezpečnosti či estetickom ráze. Najmä v dobe, ktorú žijeme, neradno podceňovať tvorbu

kvalitných podmienok na športový rozvoj mládeže. Verím, že aj takto sa nám podarí viac detí motivovať k pohybu a aktívnemu tráveniu voľného času,“ vyslovil primátor mesta Peter Wolf. Stavebné práce na školskom ihrisku začali už v prvých marcových dňoch. Obnovené športovisko by malo byť odovzdané do 90 dní, teda približne do konca mája.

Práce sú zamerané na obnovu atletickej dráhy, pieskového doskočiska a viacúčelovej asfaltovej plochy. Pôvodne používaná škvara na atletickom ovále bude nahradená umelým povrchom, a to striekaným tartanom. Ten bude aplikovaný aj na rozbehovú dráhu pre skok do diaľky, pričom samospráva kompletne obnoví aj pieskové doskočisko. Multifunkčnú hraciu plochu, ktorá je teraz kompletne asfaltová, nahradí umelá tráva s prvkami určenými na loptové hry. „Rekonštrukcii športového ihriska a atletickej dráhy sme sa, samozrejme, veľmi potešili. Náklady, ktoré si rekonštrukcia areálu vyžaduje, sú také vysoké, že ako škola by sme si to nemohli sami dovoliť. Verím, že keď sa všetci, snáď, v septembri so žiakmi stretne, budeme už môcť športovať na nových ihriskách,“ neskrývala potešenie riaditeľka ZŠ s MŠ Centrum I Jana Vargová.

Projekt Srdce na dlani pomáha aj počas pandémie

Autor: Alena Kubicová, Mária Gulová

Pomoc si našla cestu v týchto ťažkých pandemických časoch. Naša škola cez projekt Srdce na dlani už po tretí raz počas pandémie zorganizovala pomoc rodinám v hmotnej núdzi formou potravinovej pomoci pre 35 detí a ich rodiny.

Potravinová pomoc bola poskytnutá tým, ktorí to najviac potrebujú. Unikátnym prvkom projektu je, že na každej strane sú rodiny, ktoré potrebujú pomoc, keďže vzhľadom na obmedzenia stratili prácu, brigádu a bojujú o prežitie. Vďaka dobrým ľuďom, ktorých sme oslovili, sa nám podarilo zabezpečiť na pár týždňov potraviny pre rodiny. Okrem potravinovej pomoci naplno realizujeme svoje poslanie – poskytujeme pomoc s vybavovaním bývania, nakoľko mnohí nezvládajú platiť nájom, rovnako zabezpečujeme aj niektoré lekárske vyšetrenia. Snažíme sa deťom zabezpečiť aj učebné pomôcky, ktoré im chýbajú a momentálne sa nedajú kúpiť.

Chceme sa srdečne poďakovať hlavne týmto láskavým ľuďom: rod. Gonšáková, Miroslava Krpeláňová, Ivan Proszcuk, Duhárová Lucia, Katarína Harňáková, Iveta Václavová, Gugová Erika, Rastislav Lukáč, priatelia z Bratislavy. Všetkým Vám patrí naše veľké ĎAKUJEME, pretože, keď chceme rozumieť tým, ktorí pomoc potrebujú, musíme vedieť, čo je pomoc potrebovať. Inak by sme rozprávali úplne iným jazykom!

Vinš pre šesťdesiatnika Jozefa Vydrnáka

Autor: Marián Kvasnička

Keby sme priestor pre publicistický vinš jubilantovi Jozefovi Vydrnákovi, univerzálnemu výtvarníkovi s gejzírom nápadov a skvelých umeleckých riešení, chceli naplniť informáciami o jeho nevyčerpatelnej tvorbe, ktorá dávno prekročila región mesta či kraja, stačilo by vymenovať všetky tie diela, ktorá za ostatné tri desaťročia vytvoril (či už išlo o komornú maliarsku tvorbu alebo o väčšie projekty výtvarných riešení sakrálnych objektov, kostolov a kaplniek).

Nazdávame sa, že len na ich výpočet by nestačil priestor tejto zdravice, ba hádam ani celej novinovej stránky. Napokon, všetko, čoho sa Jozef Vydrnák ako autor, výmyselník, realizátor a akcelerátor dotkol, si každý záujemca môže dohľadať na jeho autorských webových stránkach a tiež na adresách sakrálneho umenia na Slovensku (zvláštnu pozornosť nech venuje prácam pre pútnický areál Skalky nad Váhom, ale aj medzinárodnému výtvarno-literárnemu sympóziu ORA ET ARS). V našej zdravici chcem zovšeobecniť niečo iné: ľudský a umelecký typ Jozefa Vydrnáka, akých je na Slovensku dnes, v aktuálnom duchovno-estetickom čase a priestore málo ako šafranu.

Azda prvou nápadnou vecou je umelcov univerzalizmus temer renesančného druhu. Ved' okrem maľby, kresby, grafiky, ilustrácie ovláda aj zázračné možnosti práce s písmom, typografiou, liturgickým dizajnom a mobiliárom, s celostne vnímaným spirituálnym priestorom, tajomstvá vitráže i technických riešení, ktoré akýmkoľvek spôsobom súvisia s umením vo verejnom, zvlášť spirituálnom prostredí. Druhou pozoruhodnou vecou je mechanizmus jeho tvorby, nech ide o ktorýkoľvek výtvarný druh. Na počiatku všetkého je – dovolíme si tvrdiť – teológia kresby, ktorá tvorí kreatívne východisko. Pri tom nejde o kresbu odvodenú z noriem popisného realizmu, ale vymyslenú, vysnívanú, vystváranú na základe všetkých predstáv a vnemov, ktoré s prvotnou myšlienkou súvisia. Takto vzniká zjednotený pocitový komplex, ktorému Jozef Vydrnák dáva nevšednú, inými nevidenú podobu.

Čo je dôležité, autor pri všetkej obrazovosti nezabúda na ľudskú záľubu v príbehoch, v rozprávaní (nech už ide o námety z bežného života alebo o veľké biblické príbehy). K tomu sa vždy podľa potreby pridáva kolorit, teda farba. Nikdy nie však ako vazal fotografického obrazu, ale ako autonómny prvok, ktorý umocňuje pocit a náladu. Napriek závažnosti a záväznosti mnohých motívov sa autor nebojí ani jemného humoru alebo úsmevnej pointy v takom kukučínovskom, empatickom ponímaní. Napokon: Jozef Vydrnák sa suverénne pohybuje v priestore medzi tradíciou a modernou, medzi folklórom a avantgardou, medzi zmyslovosťou a duchovnými presahmi. Teda v odkaze generácie Ľudovíta Fullu a Mikuláša Galandu, ktorí vedeli, že všetko obrazové a výtvarné má svoj vlastný systém a poriadok. Ten sa nedá zúžiť na popisný obraz reality. Prvým a posledným hýbateľom všetkých múz Jozefa Vydrnáka je Najvyšší, a keďže sme stvorení na jeho obraz, náš jubilant si z toho vyvodil axiómu, že jeho tvorba bude sústavnou splátkou za dar stvorenia.

Do ďalších rokov tvorivého života autorovi, blízkeho spolupracovníkovi mestských samospráv v Dubnici nad Váhom, v Novej Dubnici a v Trenčíne, dlhoročnému spolupracovníkovi odboru kultúry TSK, ako aj mnohých miestnych farností prajeme, aby v tomto zápase o ľudskú vďaku za možnosť zmysluplného života vytrval s rovnakou vervou ešte dlhé roky. A aj takto naplnil odkaz ceny Fra Angelica, že umenie, ktoré nás nepozdvihuje ponad naše fyzické hranice, nemá perspektívu. A večnosť už vôbec nie.

K úprimnej gratulácii a želaniu pevného zdravia, bohtej inšpirácie a láskyplných vzťahov sa pripája aj mesto Dubnica nad Váhom.

Športový prehľad

Autor: Samuel Valuch

Dubnický rodák Martin Valjent sa dostal do výberu desiatich najlepších futbalistov Slovenska za rok 2020. Hráč, ktorý len nedávno predĺžil kontrakt so španielskym druholigistom RCD Mallorca až do roku 2025, sa v sledovanom období predstavil aj v najcennejšom drese, keď odohral okrem iného aj semifinále baráže o postup na európsky šampionát proti Írsku. V rámci prestížnej ankety robili Martinovi v najlepšej desiatke spoločnosť Ondrej Duda, Martin Dúbravka, Marek Hamšík, Patrik Hrošovský, Jura Kucka,

Peter Pekarík, Marek Rodák, Milan Škriniar a Martin Škrtel. Dubnický odchovanec napokon obsadil v 28. ročníku ankety 9. miesto.

Hokejisti Spartaka Dubnica postúpili suverénnym spôsobom do semifinále Slovenskej hokejovej ligy, to sa však pre nich stalo konečnou stanicou. Piaty tím po základnej časti nedal vo štvrtfinále žiadnu nádej štvrtým Topoľčanom a v sérii hranej na štyri víťazné stretnutia dominoval v pomere 4:0. V semifinále narazili modro-bieli na jasného víťaza základnej časti – tím Vlci Žilina. Žilinčania v prvom kole play off ani raz nezaváhali, potvrdili pozíciu favorita a v sérii proti Považskej Bystrici nestratili ani jeden zápas. Semifinálové merania síl boli výsledkovo veľmi vyrovnané, ďalej však napokon šiel favorit spod Dubňa, ktorý vyhral 4:0 na zápasy (3:2, 4:3, 3:2, 4:1).

Do reprezentačných výberov boli v marcovom asociačnom termíne nominovaní aj traja futbalisti FK Dubnica. Do širšej nominácie najsledovanejšej mládežníckej kategórie U 21 sa dostal brankár Denis Chudý, ktorý napokon nastúpil aj v rámci turnaja Antalya Cup v Turecku, kde vychytil víťazstvo 2:0 nad o dva roky starším výberom Uzbekistanu. Medzi hráčmi U 19 figurovali v pozícii náhradníkov na reprezentačné zrazy Pavol Rešetka a Patrik Majkút. Dubnický tím mal zastúpenie aj v rámci realizačného tímu hráčov do devätnásť rokov, jeho členom bol asistent trénera Michal Kijačik.

Dubnica potrebovala body, tak som to skúsil

Autor: Samuel Valuch

Preteká za dubnický Spartak, hoci je už jednou nohou v Banskej Bystrici, kde ako zmluvný športovec tamojšej Dukly trénuje v skupine s olympijským víťazom Matejom Tóthom. „V Dukle je najväčšie centrum pre chodcov, najlepší sa zhromažďujú práve tam,“ vysvetľuje devätnásťročný Dubničan Ľubomír Kubiš, ktorého doma v Dubnici nad Váhom vedie tréner Zdeno Medera, v meste pod Urpínom zase Matej Spišiak. Prečítajte si rozhovor s víťazom ankety o najlepšieho mladého chodca za rok 2020.

S atletikou si začal v útlo veku, nebola to však hneď chôdza. Aká cesta ťa dovedla k disciplíne, v ktorej si dnes úspešný?

V druhom ročníku na základnej škole ma rodičia prihlásili na atletiku. Tam sme ale najskôr robili všeličo, behal som 60 aj 600 metrov, hádzal kriketovou loptičkou. K chôdzi som sa dostal asi po štyroch rokoch. Chodilo na ňu vtedy málo ľudí, nebola ešte taká populárna. Dubnica potrebovala body v rámci súťaže družstiev, tak som to skúsil. Vtedy si ma všimol môj prvý tréner Jozef Pavelka, no a odvtedy robím už len chôdzu.

Ako vyzerá prerod univerzálneho atléta na chodca?

Keď človek s chôdzou začína, rýchlo sa posúva. Najprv nemá v nohách ten pohyb, musí sa ho naučiť. Ale keď sa rozchodí, výsledky začínajú skákať a forma stúpa. Ja som mal prvé úspechy už ako mladší žiak, stal som sa dvakrát majstrom Slovenska. Dostal som sa aj na medzištátne stretnutie do Slovinska, to bola moja prvá zahraničná skúsenosť.

Vieme, že potom prichádzali už len väčšie úspechy...

V dorasteneckom veku som už pretekal aj na majstrovstvách sveta v Keni, kde som skončil 21., aj keď som tam prichádzal s 35. najlepším dosiahnutým časom. Mojm zatiaľ najvydarenejším bol rok 2018. Na majstrovstvách Európy v maďarskom Györi som obsadil

štvrté miesto, čo znamenalo miestenku na olympijské hry mládeže v Buenos Aires. Tam som skončil šiesty, bol to veľký úspech.

V roku 2020 vláda síce povolila niektoré športové súťaže, na atletiku však spočiatku akosi zabudla. Pretekal si aj v minulom roku?

Ešte pred zavedením opatrení sme s Dubničanmi stihli sústredenie v Turecku. Na Slovensku som potom štartoval iba na mítingu PTS v Šamoríne, okrem toho som šiel ešte ligu. Hlavným podujatím pre mňa boli preteky v Peděbradech v Českej Republike, kde som vyhral a urobil si aj osobný rekord 00:42:53.

Mal som ísť aj svoje prvé preteky na 20 km v Taliansku, kde sme sa na ne aj pripravovali, nakoniec nám ich ale spravili na dráhe v Trnave. Bol december, zima, fúkalo, zo Sardínie sme boli zvyknutí na iné počasie. Odchodil som 17 km a odstúpil som s natiahnutým zadným stehenným svalom.

V znamení obmedzení sa začal aj tento rok. S akými cieľmi si doň vstúpil?

Mám za sebou sústredenie na Sierra Nevade v Španielsku, nie príliš vydarené halové majstrovstvá Slovenska, kde som skončil medzi mužmi tretí. Nedávno som sa vrátil z Talianska, trénovali sme tam 20 dní. Bolo to finálne sústredenie, teraz idem plniť limit na majstrovstvá Európy. Limit na 20 kilometrov je hodina tridsať minút, mal by som to dať s prehľadom.

Hovoril si o pretekoch na 10 a 20 kilometrov. Aké vzdialenosti teda ako chodci prekonávate?

Muži chodia 20 a 50 km, 10 km vzdialenosť je v junioroch. Po budúcej olympiáde ale rušia 50-ku, bude iba 35-ka, dvadsiatka sa zrejme zmení na desiatku. Čo je úplná hlúposť, je to strašne rýchle. 50-ka je zase úplne iná ako 35-ka, rozhoduje sa po 40. kilometri. Až tam sa ukáže, kto to zvláda a kto nie. Vraj je to ale nuda pre divákov, pozerat' sa, ako chodci tri a pol hodiny krúžia po dráhe.

Ak by došlo k zmenám, ktoré avizuješ, ktorú z disciplín by si si vybral?

Osobne by som skôr než 10 km preferoval 35 km. V budúcnosti by som sa na ňu chcel sústrediť.

Chôdza je známa svojimi prísnyimi pravidlami. Pri pretekoch vidáme terčíky, ktoré upozorňujú na ich porušenie, pričom po štvrtom dochádza k diskvalifikácii.

Pravidlá sú dve. Prvým je kontakt so zemou – jedna noha musí byť stále na podložke. Druhou je dopnuté koleno. Vždy, keď pokladám nohu na zem, musím mať vystreté koleno. Na trati je päť rozhodcov, ktorí to kontrolujú. Niekedy je však už človek unavený, chce ísť rýchlo a ujde mu to. Ani o tom nemusí vedieť a poruší pravidlá.

V úvode sme spomínali Mateja Tótha, jedného z najúspešnejších atlétov našej novodobej histórie. Aké je to trénovať s takouto osobnosťou?

Zo Slovákov je mojím vzorom práve on, byť vedľa neho na sústredeniach je motivačné. Vidím, ako maká aj v tomto veku, hoci ho niektorí odsudzujú, že by už mal skončiť. Má veľa skúseností a vie aj poradiť. Keď po olympiáde ukončí kariéru, bude chýbať nám, ale aj celému nášmu športu. Medzi nami a Matejom je veľká medzera, vypadla tam celá generácia.

Povedal si, že Matej je tvojím slovenským vzorom. Máš teda aj nejaký vzor v zahraničí?

Obdivujem Yohanna Diniza, ktorý drží svetový rekord na 50 km. Má takú taktiku, že buď – alebo. V pretekoch sa zo začiatku na čele vždy vytvorí skupinka, ktorá ide spolu. On však ide

dopredu úplne sám a buď mu to vyjde, alebo nie. A jemu to väčšinou vyjde. Na olympiáde v Riu, kde vyhral Mat'o, mal žalúdočné problémy, trikrát spadol od vyčerpania na zem, no vždy sa postavil a skončil šiesty.

Kariéru máš pred sebou, aké méty by si počas nej rád dosiahol?

Mojím najväčším snom je olympiáda, teda ísť na ňu a urobiť nejaký dobrý výsledok. Tento rok to ešte nepôjde, som mladý a nie som ani v rankingu, ale o tie, teraz vlastne už iba tri roky, by som sa tam chcel dostať. Snáď sa mi to podarí.